

VERGADERING 21/01/2026

BoekenOverleg

Kerngroep

AANWEZIGHEDEN

Aanwezig: Willem Bongers-Dek (voorzitter), Nele Hendrickx (Letterenhuis), Matthijs de Ridder (VAV), Katja Grammens (VVBAD), Ilke Froyen (Cultuurconnect), Sylvie Dhaene (Iedereen Leest), Paul Hermans (Literatuur Vlaanderen), Steven Heene (OLO), Brenda Vanhoutte (Boekhandels Vlaanderen), Vé Bobelyn (GAU)
Verontschuldigd: Jessica Jacobs (VVBAD), Silke Heusequin (OLO)

AGENDA

BoekenOverleg

Kerngroep

1. [Ontwerpverslag 10 december 2025](#)
Druk op bibliotheken
 2. [Beheersovereenkomst Literatuur Vlaanderen](#)
Regierol ieder kind taalheld
Reguliere werking
 3. [De Boon – terugkoppeling bestuursvergadering](#)
 4. [Agenda ForumOverleg](#)
 5. [Varia](#)
Voorzitters OLO
Standaard Uitgeverij en Standaard Boekhandel opnieuw samen
Engelstalige boeken
Samenwerking uitgevers en KBR
-

1. Ontwerpverslag 10 december 2025

Druk op bibliotheken

Zowel Sylvie als Katja hebben intussen signaal ontvangen dat Herentals filialen van de bibliotheek zal sluiten. Het geld wordt in principe geherinvesteerd in andere vestigingen, maar het betekent natuurlijk wel dat de afstand naar een bibliotheek voor sommige inwoners erg ver wordt. Ook in Pajottegem, een recente fusiegemeente van Galmaarde, Gooik en Herne, wordt één van de filialen gesloten. Dat filiaal was tot voor kort een eigen bibliotheek.

Katja merkt op dat de werknemers van de overblijvende filialen vaak niet tegen de beslissing van de gemeente willen of durven in te gaan. Er leeft veel angst dat er nog meer bespaard zal worden, waardoor er geen actie ondernomen wordt om gemaakte beslissingen in vraag te stellen. Sylvie bevestigt dat de oproep die bij Iedereen Leest binnenkwam ook van bezorgde burgers was, niet van het bibliotheekteam.

Kan VVBAD dit verder in kaart brengen? Nu gaat het om verschillende losse signalen, maar het zou goed zijn om een beeld te hebben van welke filialen in de laatste vijf (?) jaar gesloten zijn. Ilke geeft aan dat zij ook een bevraging van de bibliotheken plannen.

Afspraak: Iedereen Leest, Literatuur Vlaanderen, VVBAD en Cultuurconnect stemmen verder af over de door hun geplande bibliotheekbevestigingen, zodat bibliotheken niet overweldigd worden.

2. Beheersovereenkomst Literatuur Vlaanderen

Paul licht de beheersovereenkomst van Literatuur Vlaanderen toe, er is ook ruimte voor vragen. [Het persbericht kan je nalezen op de website van Literatuur Vlaanderen.](#)

Regierol Ieder kind taalheld

- Na de zomer van 2026 zal er in dat kader een eerste subsidielijng uitgezet worden. Dat kan niet eerder, omdat je uiteraard een sterk inhoudelijke beleidslinj wilt uitwerken. Overleg met Iedereen Leest en bibliotheken is al volop op gang.

- De Iedereen Leest Academie, die er al is, wordt uitgebreid, zowel voor de bestaande doelgroepen als voor nieuwe doelgroepen (denk aan de Welzijnssector of de buitenschoolse opvang en activiteiten).
- Boekstart voor kleuters ontstond enkele jaren geleden als pilootproject gefinancierd door de vorige minister, waarbij kinderen van 2,5 jaar opnieuw via Boekstart in aanraking met boeken kunnen komen. Dat project wordt opgeschaald in de komende beleidsperiode.
- Ook de doelgroep jongeren en jongvolwassenen worden in het vizier genomen om aan leesbevordering te gaan doen. Denk aan voorbeelden uit de Boon voor onderwijs, de Poëziesterren van Poëziecentrum of de auteursresidenties. Het gaat om literatuureducatie.
- De (gesubsidieerde) auteurslezingen: hoe verbreden en verdiepen we die werking? Campagnes rond Vlaanderen Leestdag of Boektopia? Er worden gesprekken opgezet om daar structureel op in te zetten en ook bijvoorbeeld ziekenhuizen, woonzorgcentra en andere niet-typische plaatsen in aanraking te laten komen met auteurs die lezingen geven.

De plannen staan vandaag nog in de kinderschoenen, maar hebben wel al een richting. Samenwerking met de partners hier aan tafel is uiteraard relevant en zinvol, het is ongelofelijk belangrijk om deze plannen flankerend te versterken. Een belangrijke nuance is wel dat er binnen dit budget geen marge is om bestaande projecten die nu niet meer gefinancierd worden te redden.

De samenwerking zal in de meeste gevallen geïnitieerd worden door de stuurgroep die rond dit plan bestaat. Uiteraard worden de relevante partners dan ook aangeschreven. In het BoekenOverleg kunnen we hier ook regelmatig over terugkoppelen, zodat we belangrijke kansen tot samenwerking en versterking niet missen. Literatuur Vlaanderen werft hiervoor ook voor 40% een nieuwe collega aan, die het plan mee zal trekken. Dat wordt Frauke Pauwels.

Reguliere werking

Voor de reguliere werking is er geen enkele euro bijgekomen (en is er zelfs 50.000 euro structureel minder door een apparaatsbesparing). Dat zorgt voor uitdagingen:

- Alles is duurder geworden door inflatie.
- Daarnaast ziet Literatuur Vlaanderen de afgelopen jaren een enorme groei in aantal aanvragen, dat ook blijft stijgen.
- Ten slotte heeft Literatuur Vlaanderen in de vorige beleidsperiode veel kunnen doen met middelen uit de reserve die opgebouwd werden tijdens de coronajaren. Die middelen zijn er vandaag niet meer.

De organisatie is volop bezig met een eerste begroting voor 2026 op te maken. Het verhogen van budgetten voor bepaalde subsidies is niet mogelijk. Ook de internationale activiteiten worden beperkt.

De leden aan tafel communiceren graag mee wanneer dat nodig is.

3. De Boon – terugkoppeling bestuursvergadering

Willem koppelt terug uit de bestuursvergadering voor De Boonprijs, die deze ochtend plaatsvond. De volgende uitreiking vindt plaats in Mechelen. De gastenlijst wordt streng bekeken, omdat de locatie kleiner is dan vorig jaar in Leuven en volgend jaar in Brugge. Er wordt ook gezocht naar nieuwe juryleden (tips voor namen altijd welkom bij arman@literatuurvlaanderen.be) en nieuwe gaststeden, die oproep wordt binnenkort verspreid.

Er is afgelopen weekend een stuk gepubliceerd van Marnix Peeters in Het Laatste Nieuws over onder andere de Boonprijzen. Het VAF overweegt om te reageren op de feitelijke onjuistheden. Als het VAF zou vragen om dat samen te doen, dan is de stelling van het Boonbestuur om daar in mee te gaan. Het zou dan vanuit het BoekenOverleg ondertekend worden.

Het stuk is, meer dan een aanklacht tegen het VAF en Literatuur Vlaanderen, een aanval van Dalilla Hermans. Ze heeft dan ook een klacht neergelegd bij de Raad van Journalistiek. Nele oppert ook dat het een goed idee kan zijn om hier als organisaties klacht over neer te leggen bij het meldpunt. Als instellingen aan tafel zijn we sterker dan een individu.

4. Agenda ForumOverleg

We overlopen kort de agenda voor het Forumoverleg om de vergadering voor te bereiden.

- Ontwerpverslag vorige vergadering (Willem)
- Communicatie uit het BoekenOverleg (Lore)
- Beheersovereenkomst Literatuur Vlaanderen (Paul)
- Varia
- Workshop Staat van het Boek 2026 (Lore)

5. Varia

Voorzitters OLO

Steven en Silke zijn nieuwe co-voorzitters van het OLO. Er is ook een nieuwe coördinator aangeworven, die Lora opvolgt. Deze samenstelling is gestemd voor vier jaar. Het meest voorname doel is om eenduidiger te kunnen communiceren tussen de achterban van het OLO en de sector. De eerste zes maanden zullen Steven en Silke zo veel mogelijk als duo aansluiten bij vergaderingen, daarna verdelen ze de taken. Steven zal bijvoorbeeld het BoekenOverleg opvolgen, Silke zal de werkgroep Boektopia voor haar rekening nemen.

Standaard Uitgeverij en Standaard Boekhandel opnieuw samen

De kerngroep heeft kennis genomen van het persbericht van Standaard Boekhandel en Standaard uitgeverij, die terug de krachten bundelen. Ook Pelckmans is intussen zaakvoerder van o.a. Boekhandel Theoria in Kortrijk. Paard van Troje in Gent is ook al enkele jaren in handen van uitgeverij het balanseer. De gevolgen daarvan zijn nog niet volledig te overzien.

Engelstalige boeken

Vé benadrukt dat de opkomst van Engelstalige boeken een urgenter probleem wordt. GAU en Boekhandels Vlaanderen bereiden dit thema verder voor tegen de volgende vergadering van het BoekenOverleg. Een extra signaal voor deze urgentie is de boodschap dat Amazon meerdere miljoenen zal investeren in promotie voor de Vlaamse markt, waardoor ze bol.com en andere lokale handelaars meer gaan bedreigen. Dat verhaal wordt zelfs getrokken door iemand die de Vlaamse (boeken)markt uitermate goed kent.

Samenwerking uitgevers en KBR

Vé geeft een round-up over de samenwerking met KBR, die afgestemd is binnen GAU, maar ook met partners [GEWU](#) (Groep Educatieve en Wetenschappelijke Uitgevers) en [Adeb](#) (Association des éditeurs belges).

BoekenOverleg – Forum

AANWEZIGHEDEN

Aanwezig: Willem Bongers-Dek (voorzitter), Brenda Vanhoutte (Boekhandels Vlaanderen), Ilke Froyen (Cultuurconnect), Jessica Jacobs en Katja Grammens (VVBAD), Nele Hendrickx (Letterenhuis), Sylvie Dhaene (Iedereen Leest), Steven Heene (OLO), Paul Hermans (Literatuur Vlaanderen), Lore Vanaudenhove (Boektopia), An Leenders (Creatief Schrijven), Ann Van Camp (KBR), Dave Van Robays (Poëziecentrum), Pim Cornelussen (VONK & Zonen), Lore Piers (verslag)

Verontschuldigd: Vé Bobelyn (GAU), Judith Van Doorselaer (KANTL), Saskia Boets (Luisterpuntbibliotheek), Matthijs de Ridder (VAV), Sarah Fierens (Erfgoedbibliotheeken).

AGENDA

BoekenOverleg – Forum

1. Ontwerpverslag vorige vergadering (5 min)
 2. Communicatie uit het BoekenOverleg (10 min)
 3. Beheersovereenkomst Literatuur Vlaanderen (20 min)
 4. Varia (10 min)
 5. Staat van het Boek 2026 (75 min)
-

6. Ontwerpverslag vorige vergadering (5 min)

Vertegenwoordigers OLO en GAU

Steven Heene en Silke Heusequin zijn sinds 1 januari 2026 covoorzitters van het Overleg Literaire Organisatoren. Er is ook een nieuwe coördinator: Melissa Dhondt (overleg@literaireorganisatoren.be). Steven en Silke verdelen onderling de netwerkvergaderingen, maar in het eerste half jaar zullen ze de vergaderingen zo veel mogelijk samen volgen om goed in te werken.

Vé Bobelyn vertegenwoordigt de GAU zolang er geen nieuwe directeur is. Ze kon vandaag helaas niet aanwezig zijn tijdens het Forumoverleg. Niels Famaey werkt dus niet meer voor GAU. Patrick Boeykens pikt even het takenpakket rond internationale beurzen terug op.

Data 2026

- Woensdag 21 januari: Forumoverleg
- Woensdag 11 maart
- Woensdag 22 april
- Woensdag 27 mei
- **Donderdag 11 juni:** Forumoverleg en feest Literatuur Vlaanderen
- Woensdag 16 september
- Woensdag 18 november
- Woensdag 16 december

Evaluatie gereguleerde boekenprijs

De kerngroep heeft in december een adviesnota bezorgd aan de Vlaamse Regering over de evaluatie van de gereguleerde boekenprijs.

7. Communicatie uit het BoekenOverleg (10 min)

Nieuwe huisstijl – informatie

Na het verzamelen van feedback in 2025 heeft het team van Literatuur Vlaanderen gewerkt aan een communicatieplan voor het BoekenOverleg. Het doel: duidelijk maken wanneer communicatie vertrekt vanuit het BoekenOverleg, zonder te moeten investeren in een eigen website of te veel planlast te veroorzaken. Als bijlage kan je

de huisstijlgids van het BoekenOverleg terugvinden, met het logo, kleurenpalet en enkele voorbeelden van de toepassing ervan.

Pagina op de website – informatie

Het BoekenOverleg krijgt een duidelijkere plek op de website van Literatuur Vlaanderen (zoals nu bovenaan gelinkt wordt naar de websites van Flanders Literature en auteurslezingen.be, andere 'submerken' van Literatuur Vlaanderen). Op die pagina zal je veel duidelijker informatie over en uit het BoekenOverleg kunnen terugvinden. Het team van Literatuur Vlaanderen werkt nog aan deze pagina. We brengen je op de hoogte zodra die online staat.

Meer communicatie tussen kerngroep en forum

Sinds enkele maanden wordt de agenda en het verslag van de kerngroep ook standaard doorgestuurd naar de Forumleden. Het kan uitzonderlijk zo zijn dat er een element in het verslag geredigeerd of geschrapt wordt als er vertrouwelijke informatie in staat.

De leden aan tafel geven aan dat dit een fijne manier van werken is. Zo kan er ingepikt worden op de agenda als dat relevant is en wordt het ook makkelijker om op de hoogte te blijven.

Afsprakenkader – besluit

De kerngroep heeft een afsprakenkader gemaakt voor het BoekenOverleg, dat als bijlage bij de agenda zit. Tijdens het Forumoverleg kloppen we dit af.

Besluit: Het BoekenOverleg besluit dit afsprakenkader vanaf vandaag formeel in gebruik te nemen.

8. Beheersovereenkomst Literatuur Vlaanderen (20 min)

Op vrijdag 19 december keurde de Vlaamse regering de nieuwe beheersovereenkomst met Literatuur Vlaanderen goed. Het budget voor de reguliere werking blijft op dezelfde hoogte als tijdens de vorige meerjarige overeenkomst (en daalt eigenlijk met 50.000 euro door een algemene apparaatsbesparing bij de Vlaamse Overheid). Daarnaast krijgt Literatuur Vlaanderen een bijkomende regierol in het kader van 'Ieder kind taalheld, het actieplan ter versterking van het Nederlands'. [Het persbericht kan je hier nalezen](#). Paul Hermans (directeur Literatuur Vlaanderen) licht dit verder toe. Er is ook ruimte voor vragen.

Reguliere werking

Het team van Literatuur Vlaanderen staat voor een uitdaging om de begroting positief te houden, gezien de grote stijging in aantal aanvragen (gemiddeld +30% over de subsidieregelingen heen) en het niet mee stijgen van de beschikbare budgetten. Een aantal subsidieregelingen worden herwerkt, zodat er een faire en heldere begrenzing ontstaat zonder ongewenste en onnodige drempels in te bouwen. Op dit moment zijn er daardoor ook enkele regelingen on hold geplaatst, een voorbeeld is de [talentontwikkelingsbeurzen](#). Het budget voor de ondersteuning van vertalingen uit het Nederlands ([translation grants](#)) is ook scherper afgebakend, waar daar in het verleden meer marge was. De volledige steun voor klassiekers wordt afgeschaft, er worden beperkingen gezet op het aantal aanvragen/toekenningen per jaar... Het grote doel blijft om het literaire ecosysteem in Vlaanderen te blijven versterken: dat blijft de belangrijkste leidraad in alle beslissingen.

De indexering van de financiële middelen voor literaire organisaties is momenteel het belangrijkste punt op de lobbyagenda. Dit is nog niet uitgevoerd, maar het kabinet heeft zelf aangegeven dat hier binnenkort met prioriteit opnieuw naar gekeken moet worden.

Ieder kind taalheld

Literatuur Vlaanderen krijgt er vanaf 2026 een nieuwe taak bij, waarbij de organisatie de regierol opneemt in het plan 'Ieder kind taalheld' vanuit het departement Onderwijs. Daarvoor ontvangt de organisatie per jaar 2,8 miljoen euro extra. In het eerste jaar zal dat nog niet volledig opgenomen worden, om in de jaren daarna op kruissnelheid te kunnen komen. De middelen zijn voorlopig voorzien tot en met 2029. Het plan bestaat uit vijf grote lijnen:

- **Subsidielijn voor bibliotheken:** Na de zomer van 2026 zal er een eerste subsidielijn uitgezet worden. Dat kan niet eerder, omdat je uiteraard een sterk inhoudelijke beleidslijn wilt uitwerken. Overleg met Iedereen Leest en bibliotheken is al volop op gang.
- **Iedereen Leest Academie:** Een platform dat al bestaat in de werking van Iedereen Leest wordt uitgebreid, zowel voor de bestaande doelgroepen als voor nieuwe doelgroepen (denk aan de Welzijnssector of de buitenschoolse opvang en activiteiten).
- **Boekstart voor kleuters:** Dit project ontstond enkele jaren geleden als pilootproject gefinancierd door de vorige minister, waarbij kinderen van 2,5 jaar opnieuw via Boekstart in aanraking met boeken kunnen komen. Dat project wordt opgeschaald in de komende beleidsperiode.
- **Literatuureducatie voor jongeren en jongvolwassenen:** Ook de doelgroep jongeren en jongvolwassenen worden in het vizier

genomen om aan leesbevordering te gaan doen. Denk aan voorbeelden uit de Boon voor onderwijs, de Poëziesternen van Poëziecentrum of de auteursresidenties. Het gaat om literatuureducatie.

- **De (gesubsidieerde) auteurslezingen:** Hoe verbreden en verdiepen we die werking? Campagnes rond Vlaanderen Leestdag of Boektopia? Er worden gesprekken opgezet om daar structureel op in te zetten en ook bijvoorbeeld ziekenhuizen, woonzorgcentra en andere niet-typische plaatsen in aanraking te laten komen met auteurs die lezingen geven.

Er wordt hard gewerkt om dit zo snel en goed mogelijk van start te laten gaan, gezien het plan maar vier jaar loopt. Uiteraard wordt er gehoopt om deze middelen structureel te verankeren. Samenwerking met de partners hier aan tafel is uitermate relevant en zinvol, het is ongelofelijk belangrijk om deze plannen flankerend te versterken. In het BoekenOverleg kunnen we hier ook regelmatig over terugkoppelen, zodat we belangrijke kansen tot samenwerking en versterking niet missen. Een belangrijke nuance is wel dat er binnen dit budget geen marge is om bestaande projecten die hun financiering verloren zijn, te redden.

9. Varia (10 min)

Workshop Engagement Arts – antwoord gevraagd

[Engagement Arts](#) biedt workshops aan rond bewustwording bij grensoverschrijdend gedrag. De workshop behandelt zaken zoals het kleurensysteem, het omstaanderseffect en meer. De organisatie kan twee workshops organiseren in het najaar van 2026, een voor auteurs en een voor organisaties, waar telkens maximaal 20 deelnemers aan kunnen deelnemen. Enkele concrete vragen:

- Kunnen/willen de organisaties aan tafel een of twee deelnemers afvaardigen om de sessie voor organisaties bij te wonen? Op die manier kan de inhoud van die workshop verder doorgegeven worden binnen het literaire veld.
- Kunnen we voor die sessie vandaag al een datum/periode afspreken in het najaar die handig is? September 2026. Er wordt een datumprikker rondgestuurd.

Traject GOG

- Het functieprofiel wordt momenteel nagelezen door LEVL om een zo inclusief mogelijke tekst te hebben.

- Op maandag 9 februari komt een denkgroep samen met experts uit de sector om de omkadering voor deze profielen zo goed mogelijk vorm te geven.

Kenniscentrum (KBR)

KBR vraagt naar een update over de plannen rond een kenniscentrum voor de boekensector. De gesprekken uit het voorjaar van 2025 waren zinvol om dit te verkennen, maar het bleek te vroeg om hier een concreet voorstel voor uit te werken. Op dit moment zijn er ook geen middelen om dat verder uit te werken. De plannen hiervoor worden niet aan de kant geschoven; maar zijn op dit moment niet de eerste prioriteit.

Pleidooi voor het gebruik van ISNI (KBR)

Pleidooi voor het gebruik van ISNI voor de identificatie van personen en organisaties uit de creatieve sector. Voor meer info, zie [ISNI • KBR](#) en <https://isni.org/resources/html/the-benefits-of-isni-for-publishers.html>.

10. Workshop Staat van het Boek 2026 (60 min)

In 2026 wil het BoekenOverleg opnieuw een Staat van het Boek organiseren. **Het boekenvak is meer dan een cultureel veld: het is ook een economische sector en een onmisbare behartiger van een geletterde en welvarende maatschappij. Het gaat over letters én cijfers.** Het BoekenOverleg wil aantonen dat het loont om te investeren in deze sector. Met vaak beperkte investeringen of eenvoudige maatregelen, kan deze sector een gigantisch verschil maken op cultureel, economisch en maatschappelijk vlak. Of omgedraaid: hier 'een beetje' geld weghalen heeft vaak een gigantische negatieve impact met onvoorziene gevolgen. De bibliotheek kan als *kanarie in de kolenmijn* naar voor geschoven worden: als je de leenvergoeding doorschuift naar het lokale niveau, verliest de bibliotheek aan slagkracht, als je de btw op boeken zou verhogen, verliest de bibliotheek aan slagkracht, als je bespaart op de bovenbouworganisaties die bibliotheken ondersteunen... verliezen die aan slagkracht. De bibliotheek is een plek waar veel problemen uit deze sector samenkomen.

Doel: De urgentie van het probleem tonen en behapbaar maken, zodat duidelijk is dat besparen op boeken en literatuur een breder maatschappelijk en economisch probleem is.

